

Пřechodníky

Přechodníky se v ruštině nemění ani podle rodu, ani podle čísla. Označují děj současný s dějem hlavním (přechodníky přítomné) nebo předčasný ve vztahu k ději hlavnímu (přechodníky minulé). Учítывая Вашу просьбу, сообщаем... Берем в úvahu Vaši žádost a sdělujeme... Рассмотрев наши возможности, сообщаем... Po posouzení našich možností Vám sdělujeme...

ПРЕХОДНИК ПРІТОМНŮ

ПРЕХОДНИК ПРІТОМНŮ

Tvoří se od nedokonavých sloves příponou **-я** (po ж, ш, ч, щ **-а**) po odtržení osobní koncovky: я работа-ю – **работая**, я держ-у – **держá**.

Slovesa typu **давать** ponechávají v přechodníku příponu **-ва-**: **давая**, **вставая** apod.

Sloveso **быть** má přechodník **будучи**.

Přechodníky na **-я** od některých sloves dokonavých (пройдя, увидя, отвезя) mají význam přechodníku minulého (označují předčasnost).

PŘECHODNÍK MINULÝ

Tvoří se od sloves dokonavých, a to od kmene minulého příponou **-в, -вши**, а немá-
li minulý čas м. г. příponou **-л, příponou -ши**: он сделал – сделав(ши), он крик-
нул – крикнув(ши), он принёс – принёсши, он вырос – выросши.

Пřízvuk je na stejném místě jako v minulém čase.

Přechodníky se v češtině používají velmi málo, proto ruské přechodníky překlá-
dáme do češtiny zpravidla jiným způsobem:

1. Vedlejší větou:

a) časovou

Окончив работу, мы ушли домой. – **Když jsme skončili** práci, odešli jsme
domů. Директор, утверждая проект, внёс в него только одно дополне-
ние. – **Když ředitel schvaloval** návrh, učinil k němu pouze jeden doplněk.

b) příčinnou

Не имея другой возможности, монополии рассматривали интеграцию
как одно из главных средств упрочения позиций. – **Protože neměly** ji-
nou možnost, monopoly se dívaly na integraci jako na jeden z hlavních pro-
středků posílení pozic.

c) podmínkovou

Не приняв нужные меры, предприятие не увеличило бы продукцию.
– **Kdyby podnik nepřijal** potřebná opatření, nezvýšil by výrobu.

Опираясь на достигнутое, мы можем сделать следующий шаг вперёд.
– **Jestliže se opíráme** o dosažené výsledky, můžeme učinit další krok kupředu.

d) **účinkovou**

Снизив расходы, предприятие увеличило прибыль. – **Тím, že podnik snížil** náklady, zvýšil zisk.

Обслуживая торговый обмен между странами, морское судоходство стало важным инструментом разделения труда. – **Тím, že námořní lodní doprava slouží** směnnému obchodu, stala se důležitým nástrojem dělby práce.

e) **přípustkovou**

Сомневаясь в успехе, конструкторы всё же подвергли оборудование испытанием. – **Konstruktéři podrobili** zařízení zkouškám, **přestože pochybovali** o úspěchu.

2. **Souřadnou větou**

Быстро развиваясь, завод до второй мировой войны произвёл свыше 300 тысяч сельскохозяйственных машин. – **Závod se rychle rozvíjel** a před druhou světovou válkou vyrobil přes 300 tisíc zemědělských strojů.

Обладая мощной перерабатывающей промышленностью, страна не располагает достаточной топливно-сырьевой базой. – **Země má** mohutný zpracovatelský průmysl, nedisponuje však dostatečnou palivovou a surovinovou základnou.

3. **Předložkovou vazbou**

Стремясь сдвинуть дело с мёртвой точки, западные государства внесли новые предложения. – **Ve snaze** posunout záležitost z mrtvého bodu západní státy předložily nové návrhy.

Приехав в Москву, мы сразу пошли в министерство. – **Po příjezdu** do Moskvy jsme hned šli na ministerstvo.